Onbeş günlük
DURUM
TKP. Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı. 2 (232) 1 Şubat 1979

İÇİNDEKİLER:

26 Ocak TKP Programı davası ve dayanışmanın başarısı

26 Ocak'ta İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde TKP Programını legal yayınlayan "ÜRÜN" dergisi sorumlusu Ahmet Taştan'ın üçüncü duruşması yapıldı. Duruşmada önemli bir gelişme ortaya çıktı. Mahkeme Kurulu, Taştan ve avukatlarının daha önce ortaya sürdükleri faşist Musolini İtalyası'ndan alınan 142. maddenin Anayasaya aykırı olduğu görüşünü oybirliğiyle haklı buldu ve maddeyi incelemek üzere Anayasa Mahkemesine gönderdi. Mahkeme Kurulu bu yöndeki kararında şöyle deniyor: "Sanık vekillerince ileri sürülen ve mahkememizin bakmakta olduğu bu davada sanığa uygulanması istenilen 142. maddenin 1-3 maddesinin Anayasanın 20, 21, 2, 3, 12 ve 33. maddelerine aykırı olduğu görüşüne varıldığından (...) sanık vekillerinin iddiaları yerinde görüldüğünden söz konusu maddenin iptali için dosyanın (...) sözü geçen mahkemeye gönderilmek üzere Cumhuriyet Savcılığına gönderilmesine ve Anayasa Mahkemesinin vereceği karara kadar davanın geri bırakılmasına isteme aykırı olarak oybirliğiyle karar verildi".

Mahkemenin aldığı bu karar, ulusal ve uluslararası dayanışmanın somut bir parçasıdır. Bu kararla, faşist 142'inci madde, dolayısıyle 141'inci madde yeniden Anayasa Mahkemesinin gündemine gelmiş bulunuyor.

Mahkemenin bu kararı sıkıyönetim koşullarında alması, demokratik güçlerin sıkıyönetim baskılarına tepkisi olarak da anlam kazanıyor. Çünkü, sıkıyönetim komutanlığı, duruşmadan bir kaç gün önce, ÜRÜN (ve Savaş Yolu) dergisini yasaklamakla, bu duruşma üzerinde baskı yapmak istemişti. Öte yandan, mahkemenin bu yönde karar alması yolunda görüşünü açıklayan savcı Çetin Yetkin de bu duruşmadan önce görevinden alınmıştı. Yerine atanan savcı ise, 142'inci maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi istemine karşı çıkmıştır. Mahkeme, savcının bu istemini reddetmekle, hükümetin ve Adalet Bakanlığının baskılarına karşı da bir yanıt vermiş bulunuyor.

Anayasa Mahkemesi'nin söz konusu maddeleri iptal etmesi dudumunda , Türkiye'de demokratik özgürlüklerin genişletilmesinde ileriye doğru bir adım atılmış olacaktır. Bu adımla, TKP'nin üzerindeki yasakların başlıca dayanaklarından birisi çökmüş olacaktır. Bilindiği gibi TKP üzerindeki yasak, siyasal partiler yasası ve bir dizi anti-demokratik yasayla da sürdürülüyor.

ÜRÜN davasında alınan karar, demokratik çevrelerde olumlu karşılanırken, gerici-faşist güçler, daha şimdiden Anayasa Mahkemesine baskıyı yoğunlaştırıyorlar. Bu baskıların boyutlarını kavramak için, bundan önce, Anayasa Mahkemesinin iki kez bombalandığını hatırlamak yeter.

Bu durumda, günümüzde, faşist yasalara ve TKP üzerindeki yasağa karşı savaşı güçlendirmek güncel bir görev olarak beliriyor. Yalnız 142'inci madde değil, Anayasaya aykırı olan 141'inci madde ve TKP üzerinde yasağın sürmesine yol açan bütün anti-demokratik maddeler iptal edilmeli, bu maddelerle açılan bütün davaların sanıkları serbest bırakılmalı, bu maddelere dayanarak toplatılan, yasaklanan bütün yayınların dağıtımı serbest olmalıdır. TKP Programı üzerindeki toplatma kararı kaldırılmalıdır.

ÜRÜN davasındaki bu başarı nasıl yığınsal savaşıma ve ulusal, uluslararası dayanışmaya dayanmakla sağlandıysa, tüm anti-demokratik, Anayasaya aykırı yasaların iptali de ancak böylesi bir savaşımla, gerici-faşist güçlerin dirençleri kırılmakla sağlanabilir.

<u>Dayanışma</u>

Bilindiği gibi 26 Ocak duruşmasından önce yurtta ve yurt dışında, çeşitli uluslararası kuruluşlarca, kardeş komünist ve işçi partilerince aktif bir dayanışma kampanyası yürütüldü. Yürütülüyor. Avrupa Parlamentosu'nun Strasburg'da yaptığı toplantıda Türkiye ile ilişkiler konusu görüşülürken söz alan FKP Avrupa Parlamentosu saylavı Gerard Bordu, TKP'nin hala yasaklı olduğunu belirtti ve "bu ülkede demokrasi zorunlu adımları atmalıdır" dedi. İtalyan Komünist Partisi üyesi senatör ve Avrupa Parlamentosu üyesi Michel Pistillo İSTA ajansına verdiği demeçte, "Herşeyden önce sıkıyönetime karşı çıkan Türkiye emekçilerine , işçi sınıfına, ilerici gençliğe ve tüm demokratik güçlere İtalyan komünistlerinin dayanışmasını iletirim. Şimdilerde herkes "insan haklarından" söz ediyor. Ama Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükler, insan hakları açıkça çiğneniyor" dedi. Avrupa Parlamentosu'nun toplantısında Fransız ve İtalyan komünist saylavların girişimiyle Türkiye'deki politik durum ve TKP Programı davasıyla ilgili bir karar tasarısı sunuldu.

"ÜRÜN" ve "Savaş Yolu" dergileri kapatıldı

Sıkıyönetim öncesi ilerici, demokratik, yurtsever, devrimci güçlere, ilerici basına karşı yürütülen baskı kampanyası Sıkıyönetim koşullarında daha da yoğunlaştırıldı.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı aylık "ÜRÜN" ve haftalık "Savaş Yolu" dergilerini kapattı. "Savaş Yolu" dergisinin şimdiye kadar ancak 6 sayısı çıkmıştı. "ÜRÜN" dergisinin birçok sayısı ise daha sıkıyönetim öncesi çeşitli zamanlarda toplatılmış, dağıtımı sürekli engellenmişti. "Savaş Yolu" yazıişleri müdürü Ali İhsan Özgür derginin ilk sayısı çıkmadan önce faşistlerce öldürüldü. Temel Dağıtım Diyarbakır temsilcisi de faşistlerin saldırısına kurban gitti. Derginin afişlemesini yapan İGD'li 200 genç ise İstanbul'da göz altına alındı, işkence edildi. Bu her iki dergi de, ülkemizdeki gelişmeleri objektif olarak yansıtmış, ekonomik, politik, ve sosyal bunalımların gerçek nedenlerini açıklamış, halkımıza kurtuluş yolunu göstermiş, anti-faşist, anti-emperyalist savaşta eylem birliğinin sağlanması için önemli katkılarda bulunmuştur.

Sıkıyönetim komutanlığının "ÜRÜN" ve "Savaş Yolu" dergilerini kapatma girişimiyle gerici-faşist, Maocu basının TKP'ne karşı yoğunlaştırdıkları saldırılar arasında bir paralellik vardır. Faşist "Hergün" gazetesi adı geçen dergilerin kapatılmasından önce yayınladığı yazılarda Sıkıyönetim Komutanlıklarının "Savaş Yolu" dergisini kapatması gerektiğini belirtiyorlardı. Aynı gazete "sıkıyönetim koşullarında TKP sorunu çözülmelidir" diyerek, saldırıların ana hedefinin ne olması gerektiğini açıklıyor. (Hergün, 25 Ocak 1979.) Maocu "Aydınlak" gazetesi de, faşist "Hergün" gazetesinin doğrultusunda çeşitli provokasyonlara girişti. Maocu "Aydınlık" sıkıyönetimi "Savaş Yolu" dergisine karşı kışkırttı. (Aydınlık, 23 Ocak 1979)

Sıkıyönetim komutanlıkları basımevleri üzerindeki baskıları da yoğunlaştırdılar. İlerici basının yayınlarını engelleme yönünde çeşitli baskı yöntemlerine başvurmaya başladılar. "Savaş Yolu" ve "İlerici Yurtsever Gençlik" dergileri sıkıyönetim dışında da bu yolla engelleniyor.

Sıkıyönetim yasaklarıyle, baskıyla susturulmak istenen ilerici basın üzerinde bu anti-demokratik uygulamalar, yurtta ve yurt dışında sert tepkilerle karşılanıyor. İlerici kuruluş ve örgütler, işçi sendikaları "ÜRÜN" ve "Savaş Yolu" dergilerinin kapatılmasını

sert bir biçimde protesto ediyorlar.

ÜRÜN dergisinin sıkıyönetim komutanlığınca kapatılmasıyle ilgili olarak derginin sahibi Ural Ateşer ve çok sayıda avukat imzaladıkları ortak bir dilekçe mektubunu başbakanlığa sundular. Mektubun birer kopyası da Cumhurbaşkanlığına , Anayasa Mahkemesi Başkanlığına, Türkiye Barolar Birliği'ne, İstanbul Barosu Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu'na, Türkiye Barış Derneği'ne,Türk Hukuk Kurumu Başkanlığına, BM Genel Sekreterliğine, Dünya Barış Konseyi Başkanlığına, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu'na, ulusal ve uluslararası basın kuruluşlarına da gönderildi.

Başbakan Ecevit'e gönderilen mektupta şöyle deniyor: "Tüm uygulamalardan yasal ve politik bakımdan doğrudan sorumlu olduğu. nuz İstanbul Sıkıyönetim Komutanı, ÜRÜN dergisinin basımını, yayımını, dağıtımını, taşınmasını, bulundurulmasını ve reklâmını yasaklamıştır. Bu yasaklama kararı demokratik basın üzerine konulagelen yasaklar zincirinin yeni bir halkasıdır. Böylece "demokratik hak ve özgürlüklerin en geniş biçimde kullanılmasını sağlamak gerekçesiyle ilan edilmiş olsa da, gerçekte sıkıyönetimlerin bu hak ve özgürlükleri kısıtlıyan, hatta ortadan kaldıran niteliği, dolaysız olarak ilerici, demokratik güçlere, halkımıza yönelik olduğu gerçeği apaçık ortaya çıkmaktadır. 56 yıllık Cumhuriyet tarihimizin yarısından fazlasını sıkıyönetimler içinde geçiren halkımız sıkıyönetimin ne olduğunu iyi biliyor. Bundan dolayı bugün uygulanan sıkıyönetimi hoş gösterme çabaları boşunadır. Hükümetinizin ağır tarihsel ve politik sorumluluklar altına girerek aldığı sıkıyönetim kararı sadece gerici faşist güçleri ve onlarla işbirliği içinde olan ihanet odaklarını sevindirmektedir. Tüm demokratlar sosyalistler,komünistler demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldıran sıkıyönetim uygulamalarına karşı çıkmakta bu yolda güç ve eylem birliği yapmaktadırlar...ÜRÜN dergisinin bu yasaklama kararı kapsamına alınmasının ayrı ve özgül bir yönü de bulunmaktadır. Karar 57 yıldır yasaklı bulunan Avrupanın tek komünist partisi, TKP'nin Programını yayınlamış olması dolayısıyle açılmış olan davanın üçüncü duruşmasından hemen önce açıklanmıştır. Bu konumuyla yasaklama kararı devam etmekte olan ve şu anda Anayasa Mahkemesine gönderilmiş olan TKP Programı davasına açık bir baskı niteliği kazanmıştır. Bu durumda ÜRÜN dergisine uygulanan yasaklama kararının ivedelikle kaldırılmasını,demokratik basın üzerindeki uygulamaların durdurulmasını istiyoruz".

Faşist saldırılar

Sıkıyönetimin, demokratik güçlere, ilerici basına karşı genel bir saldırıya geçmesinden yüreklenen MHP'li faşistler, Maocu bozkurtlar kanlı saldırılarını daha da yoğunlaştırdılar.

Sıkıyönetim uygulamasına karşın İstanbul'da ve Ankara'da son 15 gün içinde 12 kişi öldürüldü, birçok yurttaş da yaralandı. Zonguldak'ta faşistler polisin desteğinde birçok ilerici kuruluşa saldırdılar. Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisinde de faşistlerle birlikte saldırıya geçen polisler, İGD Zonguldak Şube saymanı Oktay Sağtekin'i binanın üçüncü katından pencereden aşağı attılar ve ağır yaraladılar. Zonguldak ve Kocaeli İGD şubeleri kapatıldı, başkanları tutuklandı. Trabzon İGD Şubesi Başkanı da tutuklandı. Ayrıca Bursa ve Kocaeli'de kanlı saldırıları protesto amacıyle gösteri düzenlemek istiyen ilerici güçlerin eylemleri yasaklandı. İzmir'de de faşist komandolar ve Maocular İGD üyelerine saldırdılar. Bu saldırılar sonucu İGD İzmir Şubesi üyesi Beyzari Elbasan ve Çoşkun Yılmaz adında gençler kurşunlandı ve ağır yaralandı.

Bu dönem içinde ilerici öğretmenlerin örgütü TÖB-DER'e karşı da saldırılar yoğunlaştı. İstanbul'da Ahmet Utkan, Tunceli'de Mehmet Dinçer ve Mardin'de Hasan Çakmak adında TÖB-DER üyesi öğretmenler faşistlerin saldırısı sonucu öldürüldü. Antalya'da TÖB-DER Tüketim Kooperatifi silâhla tarandı. TÖB-DER'e karşı baskılar iyice yoğunlaşırken, AP saylavı Hasan Gürsoy, Mecliste TÖB-DER'le ilgili genel soruşturma açılmasını istedi.

Bundan bir süre önce faşistlerce vurulan TİP Tarsus ilçe üyesi Hayriye Targan öldü.

İstanbul'da Ömer Ünal adında bir işçi de faşistlerin saldırısı sonucu öldü. Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı Orman Fakültesinde faşistlerin saldırısı sonucu bir kişi öldürüldü,çok sayıda öğrenci yaralandı. Faşistlerin ve Maocuların bu saldırıları,sıkıyönetimin daha da yayılması ve emperyalizmin böylece çıkarlarını koruyacak "güçlü" yani faşist bir hükümetin kurulması amacını taşıyor.

TKP'nin kurucuları ve tüm devrim şehitleri anıldı

TKP'nin kurucusu, ilk başkanı Mustafa Suphi ve 14 yoldaşımızın bundan 58 yıl önce burjuvazi tarafından Karadenizde kahpece öldürülmelerinin yıldönümünde işçi sınıfımız, komünistler, tüm demokratik ilerici güçler Mustafa Suphileri ve onlarla birlikte tüm devrim şehitlerini andılar. Bu yıldönümü nedeniyle yurdumuzda ve yurt dışında parti örgütleri, işçi, ilerici öğrenci, aydın kuruluşları, gençlik, kadın ve meslek örgütleri anma toplantıları düzenlediler. Çaycuma-Zonguldak bölgesinde 28 Ocak günü yığınsal bir miting yapıldı. Çeşitli demokratik örgüt ve kuruluşlardan 8 bin yurtseverin katıldığı mitingde faşist saldırılar, özellikle Kahramanmaraş kırımı sert bir biçimde protesto edilirken, 15'ler de saygıyla anıldı. Mitinge CHP Zonguldak eski saylavı Zekai Altınay da katıldı. CHP Zonguldak saylavı Kemal Anadol ve Senatör Mehmet Ali Pestilci mitinge birer telgraf gönderdiler. Anadol ve Pestilci telgraflarında Mustafa Suphi ve Ethem Nejatları öldürenlerle Kahramanmaraş kırımını düzenliyenlerin aynı "eller" olduğunu belirttiler.

Yurt dışındaki anma törenlerini Atılım'la Dayanışma Komiteleri örgütledi. Bu toplantılara kardeş komünist ve işçi partilerinden, ilerici gençlik ve öğrenci örgütlerinden, çeşitli kuruluşlardan temsilciler de katıldılar.

İran'daki gelişmeler ve Türkiye

İran halkı, demokratik hak ve özgürlükleri uğruna kanlı Şah rejimine karşı çetin, özverili bir savaş veriyor. İran TUDEH partisi MK Sekreteri Noureddin Kianouri, verdiği bir demeçte , partisinin dinsel opozisyon yönetiminin girişimlerini desteklediğini belirtti ve şöyle dedi: "Biz halk demokrasisinin sağlanması, ulusal zenginliklerin tüm halkın yararına kullanılması için savaşıyoruz. 1949'dan bu yana çok zor illegal koşullarda çalışan partimiz,bütün kanlı baskılara, SAVAK'ın kırımlarına karşın ayakta kalabilmiş, yılmamıştır. Amerikan emperyalizminin İran'daki egemenliğine son verilmesi ve silahlanmaya milyarlar harcanmaması için savaşan bütün güçlerle işbirliğine hazırız."

İran'daki güçlü halk direnişi, uluslararası emperyalizmi ve en başta Amerikan emperyalizmini olduğu kadar, Türkiye'deki gerici, faşist güçleri ve işbirlikçileri de korkutmaya başladı. İşbirlikçi burjuvazinin bu korkusunu dile getiren gerici "Hürriyet" ve "Tercüman" gazeteleri, "İran parçalanıyor,Üç devlete bölünüyor. Kürt'ler ayrı, Azeriler ayrı devlet kuruyor. Sıra Türkiye'ye geliyor" biçiminde çığlıklar koparıyorlar. "Hürriyet" gazetesi Doğu illerimizde ve Güney Doğu sınırları yakınlarında Kürt'lerin ayaklanmaya hazırlandığını yazarken, "Tercüman" gazetesi yazarlarından Nazlı Ilıcak ise, "ABD'den bütünlüğümüzün korunması için teminat istememiz gerekiyor" diye yazıyor.

NATO'cular, emperyalist çevreler İran'daki devrimci bunalımın şiddetlenmesiyle Yakın Doğu'daki stratejik çıkarları için yeni dayanaklar aramaya başladılar. NATO'nun Türkiye'deki konumlarını pekiştirme yolundaki çabalarını, hükümetin sağa , sıkıyönetimcilik politikasına kayışını böylesi bir çerçeve içinde değerlendirmek gerekiyor.

Emperyalizmin ülkemiz üzerindeki baskıları giderek artıyor. Emperyalist çevreler ekonomik "yardım" adı altında Türkiye'ye yeni kölelik anlaşmaları dayatıyor. Türkiye emperyalizmin ekonomik, politik ve askersel örgütlerine daha sıkı bağlanıyor.Nitekim Amerika'nın İran'daki casusluk araç ve gereçleri Türkiye'ye aktarıldı. Amerika'nın "Tomcat" adlı en modern uçaklardan oluşan birçok filoyu İran'dan alarak Adana yakınlarındaki İncirlik hava üssüne yerleştirdiği Amerikan basınınca açıklandı. Sovyet "Pravda" gazetesi 22 Ocak günlü sayısında "Amerikan casusluk araç ve gereçlerini nereye taşıyor?" başlıklı yazıda, bunları Türkiye'ye aktardığını bildiriyor. Ayrıca saldırgan NATO'ya yeni saldırı üsleri veriliyor. NATO'nun AWACS casusluk uçuşları için Konya'da kurulması kararlaştırılan saldırı üssü bunlardan biridir.Bununla birlikte Konya'da Tuzgölü yakınlarında Federel Almanya'da yeni geliştirilen topların denenmesi için bir atış alanı verilmesi kararlaştırıldı. Oysa Türkiye'nin 35 milyon metre kare toprağında 101'den fazla Amerikan ve NATO üssü vardır. Akdeniz bölgesinde en çok ABD üssü bulunduran ülke Türkiye'dir. Resmi açıklamalara göre, ABD'nin Türkiye'de 61 saldırı üssü vardır. Gerçek rakkam bunun çok üstündedir. Ayrıca ABD'nin dışında İngiltere'nin de Türkiye'de bazı dinleme üsleri vardır. F.Almanya'da çıkan "Frakfurter Algemeine" gazetesi Türkiye'de Amerika'nın 5 atom deposu

bulunduğunu açıkladı. Aynı gazete, İstanbul'daki Kargaburun ve Adana'daki İncirlik üssünde de NATO'ya ait 2 atom üssünün bulunduğunu açıkladı.

Ankara'da Türkiye ile Amerika arasında "ortak savunma işbirliği" konusunda yeni görüşmeler yapılıyor. Bu görüşmeler bundan bir süre önce Türkiye'ye gelen ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Christopher'in öne sürdüğü istekler ve dört emperyalist ülkenin Guadeloupe'de aldıkları kararlar doğrultusundadır. NATO'nun Güney Doğu kanadını güçlendirmek amacına yöneliktir.

Buna paralel olarak İMF ve OECD gibi emperyalist finans ve ekonomi örgütlerinin baskıları da son günlerde daha da arttı. Bunlar da NATO'nun, emperyalist çevrelerin kararlarını ülkemizdeki işbirlikçilerinin kanalıyle uygulamaya çalışıyorlar. Başlıca tekelci patronların örgütü TÜSİAD'ın Ankara'da yapılan son toplantısı bunu açık olarak gösterdi. TÜSİAD elebaşıları hükümetten yabancı sermayenin Türkiye'ye daha yoğun akmasını sağlamak için yeni önlemler almasını, toplu sözleşme düzeninin değiştirilmesini, ücretlerin ve taban fiyatlarının dondurulmasını istediler.

Sıkıyönetim koşullarında hükümet, ekonomik, politik, askersel alanlarda emperyalist dayatmalara daha çok boyun eğiyor ve entegre oluyor.